

*Dr. jur. Igor Vuletić, Dozent am Lehrstuhl für Strafrecht der Fakultät für Rechtswissenschaften, Osijek
Klara Dumančić, Studentin am 5. Studienjahr der Fakultät für Rechtswissenschaften, Osijek*

NEUE KONZEPTION DES STRAFRECHTLICHEN SCHUTZES DES VERKEHRS IM KROATISCHEN STRAFRECHT

Zusammenfassung

Mit Rücksicht auf die Kriminalitätsrate in der Republik Kroatien im Laufe der Jahre ist es ersichtlich, dass die Delinquenz im Verkehr in der Regel eine der führenden Positionen hält. Solche Verhaltensweisen stellen eine gesellschaftliche Gefahr dar, wie auch einen Versuch, kroatisches Strafrecht in Einklang mit europäischen Standards zu modernisieren. Das hat den kroatischen Gesetzgeber auf eine große Reform der Straftaten innerhalb des neuen Strafgesetzes angeregt.

Obwohl es sich um einen Rechtsgebiet handelt, dass nicht nur theoretisch, sondern auch praktisch sehr wichtig ist, ist dieses Thema in der einheimischen Fachliteratur relativ schwach vertreten. Mit dem Wunsch, ihren Beitrag zur Erörterung dieser Problematik zu leisten, weisen die Autoren in dieser Arbeit zunächst auf wesentliche Merkmale der Entwicklung strafrechtlicher Regelung der Verkehrsdelinquenz in Kroatien hin, wonach neue gesetzliche Lösungen dargestellt und kritisch analysiert werden, in Hinblick auf einige Fälle aus der neueren kroatischen Gerichtspraxis.

Schlüsselwörter: der Verkehr, der Verkehrsunfall, die Herbeiführung, die Kausalität, Vorsatz und Fahrlässigkeit, das Gutachten, die Folge, der Schaden, die Reform, die Verkehrsdelinquenz, die Verkehrssicherheit

*Dr. sc. Damir Juras, Ministarstvo unutarnjih poslova
Diana Jakšić, dipl. iur., Policijska uprava splitsko-dalmatinska*

Stručni rad
UDK: 624.4:33>(497.5)
342.9:623.4>(497.5)

ODOBRENJE ZA NABAVU ORUŽJA

Sažetak: U radu se navode i objašnjavaju zakonski uvjeti za izdavanje odobrenja za nabavu oružja fizičkoj ili pravnoj osobi, te postupak oduzimanja oružja, streljiva i isprava o oružju od fizičke ili pravne osobe koja prestane ispunjavati neke od zakonom propisanih uvjeta. Uz pojedine zakonske institute prikazana je i relevantna, većim dijelom neobjavljena, sudska praksa. Tijelo nadležno za izdavanje odobrenja za nabavu oružja i oduzimanje oružja u upravnom postupku je policijska postaja odnosno policijska uprava prema mjestu prebivališta odnosno sjedišta podnositelja zahtjeva, čije rješenje u prvom stupnju je upravni akt, a o njemu u drugom stupnju odlučuje Povjerenstvo za žalbe koje imenuje Vlada Republike Hrvatske. Autori smatraju da je oružje opasna stvar i da je zakonodavac s razlogom propisao: stroge uvjete za njegovo posjedovanje i odredbe koje omogućuju brzu reakciju nadležnog tijela kako bi se spriječila zloropaba oružja. Statistički podaci, objavljeni u radu, potvrđuju da veliki broj osoba legalno posjeduje oružje, kao i da određeni broj osoba ne ispunjava uvjete za dobivanje odobrenja za nabavu oružja odnosno da određeni broj osoba tijekom vremena prestane ispunjavati uvjete za posjedovanje oružja.

Ključne riječi: oružje, oružni list, policija, upravni akt

1. UVOD

Oružje je opasna stvar i često sredstvo izvršenja kaznenih djela i prekršaja pa zakonodavac s razlogom propisuje obvezu ispunjavanja više uvjeta kako bi fizičke ili pravne osobe mogle dobiti odobrenje za nabavu oružja i takvo oružje držati u svom posjedu. Zakonodavac razlikuje 4 kategorije oružja (A, B, C i D), a za nabavu oružja B kategorije zahtijeva dobivanje prethodnoga odobrenja (čl. 6. i 7. Zakona o oružju¹).

Građani i pravne osobe mogu nabavljati oružje B kategorije ako ispunjavaju opće i posebne uvjete propisane čl. 10. odnosno čl. 16. ZO-a.

Policija je građanima i pravnim osobama dužna oduzeti oružje za koje imaju odobrenje ako prestanu ispunjavati neki od uvjeta propisanih zakonom (čl. 44. ZO-a).

Oružje B kategorije je:

1. poluautomatsko ili repetirajuće kratkocijevno vatreno oružje,
2. jednostrijelno kratkocijevno oružje sa središnjom udarnom iglom,
3. jednostrijelno kratkocijevno oružje s rubnim paljenjem, ukupne dužine do 28 cm,

¹ Zakon o oružju, Narodne novine (u nastavku teksta: NN), broj 63/07, 146/08, 59/12, u nastavku teksta: ZO

4. poluautomatsko dugocijevno vatreno oružje sa spremnikom i ležištem naboja za više od tri naboja,
5. poluautomatsko dugocijevno vatreno oružje sa spremnikom i ležištem naboja za najviše tri naboja, kod kojeg se spremnik može skinuti, odnosno nije sigurno je li oružje takve konstrukcije da ga je moguće uobičajenim alatom preinačiti u više nego trostrijelno oružje s jednim punjenjem,
6. repetirajuće i poluautomatsko dugocijevno vatreno oružje s glatkom cijevi ukupne dužine do 60 centimetara,
7. repetirajuće dugocijevno vatreno oružje koje nije obuhvaćeno u točki 6.,
8. dugocijevno oružje s jednom ili više jednostrijelnih užlijebjenih cijevi,
9. poluautomatsko dugocijevno vatreno oružje koje nije obuhvaćeno u točkama 4. do 6. i točki 10. kategorije A,
10. jednostrijelno kratkocijevno oružje za streljivo s rubnim paljenjem ukupne dužine iznad 28 cm.,
11. jednostrijelno dugocijevno oružje s jednom ili više glatkih cijevi,
12. staro oružje,
13. jednostrijelno dugocijevno oružje s kombinacijom glatkih i užlijebjenih cijevi.

U smislu ZO-a oružjem se smatraju i bitni dijelovi oružja: cijev s ležištem metka, cijevni umetak, zatvarač, navlaka, rukohvat s mehanizmom za okidanje te bubanj kod revolvera (čl.3. st. 2. i 3. ZO-a).

2. IZDAVANJE ODOBRENJA ZA NABAVU ORUŽJA B KATEGORIJE

Odluka kojom se odlučuje o izdavanju odobrenja za nabavu oružja ili oduzimanje oružja u upravnom postupku je upravni akt, pa se nadležno tijelo (policajska postaja/uprava prema prebivalištu ili sjedištu podnositelja zahtjeva odnosno vlasnika oružja) u vođenju postupka i prilikom donošenja odluke odnosno pisanja obrazloženja odluke mora pridržavati odredaba ZO-a i Zakona o općem upravnom postupku².

2.1. OPĆI I POSEBNI UVJETI FIZIČKIM OSOBAMA ZA IZDAVANJE ODOBRENJA ZA NABAVU ORUŽJA B KATEGORIJE

Opći uvjeti za izdavanje odobrenja za nabavu oružja B kategorije fizičkoj osobi su:

1) *Da ima opravdani razlog za nabavu oružja*

Fizička osoba ima opravdani razlog za nabavu oružja za samoobranu ukoliko dokaže da je njezina osobna sigurnost ugrožena ili bi mogla biti ugrožena u tolikoj mjeri da joj za njezino osiguranje treba oružje te ukoliko zbog naravi posla ili okolnosti u kojima ga obavlja postoji potreba za nabavom oružja, a aktivnostima i mjerama institucija sigurnosti ili drugim mjerama se ne bi mogla osigurati dostatna zaštita. Ukoliko je podnositelj zahtjeva već vlasnik jed-

² Zakon o općem upravnom postupku, NN, broj 47/09, u nastavku teksta: ZUP

nog ili dva komada oružja, ne bi bilo opravdanog razloga da mu se odobri nabavka dodatnog oružja u svrhu samoobrane jer ni najbolje obučena fizička osoba ne može istodobno koristiti više od dva komada oružja.

Opravdani razlog za nabavu lovačkog oružja fizička osoba ima ukoliko posjeduje lovačku iskaznicu. Fizička osoba ima opravdani razlog za nabavu športskog oružja ukoliko se aktivno bavi športskim streljaštvom (čl. 13. st.1.-3. ZO-a).

2) *Da je navršila 21 godinu života*

Ova činjenica utvrđuje se uvidom u evidencije državnih tijela odnosno uvidom u isprave o identitetu podnositelja zahtjeva.

Iznimno, odobrenje za nabavu oružja može se izdati policijskim službenicima Ministarstva unutarnjih poslova, pripadnicima Oružanih snaga Republike Hrvatske i pravosudne policije s navršenih 18 godina života, koji su prema posebnim propisima ovlašteni držati i nositi oružje, zaštitarima koji su prema posebnim propisima ovlašteni držati i nositi oružje, članovima športske streljačke udruge koji se aktivno natječu u streljaštvu i osobama s položenim lovačkim ispitom (čl.10. st.4. ZO-a).

3) *Da nije pravomoćno osuđena za kaznena djela protiv Republike Hrvatske, za kaznena djela protiv vrijednosti zaštićenih međunarodnim pravom, za kaznena djela protiv života i tijela, kaznena djela protiv opće sigurnosti ljudi i imovine te kaznena djela koja u sebi sadrže elemente nasilja, a sadržani su u kaznenim djelima protiv imovine, protiv slobode i prava čovjeka i građanina, protiv spolne slobode i spolnog ćudoređa, protiv braka, obitelji i mladeži, protiv pravosuđa, protiv javnog reda, protiv službene dužnosti, protiv Oružanih snaga Republike Hrvatske, protiv okoliša koja se odnose na mučenje ili ubijanje životinja, ili ako je za takvo kazneno djelo pokrenut postupak*

Zakon izrijekom navodi kaznena djela kojima se Kaznenim zakonom³ štite posebne vrijednosti odnosno zaštićena dobra te kaznena djela koja u sebi sadrže elemente nasilja, a koja djela su propisana u različitim poglavljima Kaznenog zakona.

Osuđivanost pretpostavlja pravomoćnu osuđujuću presudu koja nije brisana odnosno za koju nije nastupila rehabilitacija (čl. 17.-21. Zakona o pravnim posljedicama osude, kaznenoj evidenciji i rehabilitaciji)⁴. Činjenica osuđivanosti utvrđuje se pribavljanjem izvoda iz kaznene evidencije Ministarstva pravosuđa (čl. 3., 10., 11. i 15. ZPPOKER-a)

Kazneni postupak započinje: 1. potvrđivanjem optužnice, 2. određivanjem rasprave na temelju privatne tužbe ili 3. donošenjem presude o izdavanju kaznenog naloga (čl.17. st.1. Zakona o kaznenom postupku⁵). Iz odredbe čl. 17. ZKP-a jasno proizlazi da kazneni postupak u Republici Hrvatskoj započinje tek nakon što je sudbeno tijelo, ocijenivši zahtjev za pokretanje postupka, utvrdilo da postoje uvjeti za njegovo započinjanje⁶.

Od započinjanja kaznenog postupka treba razlikovati započinjanje kaznenog progona koji

³ Kazneni zakon, NN, broj 125/11, 144/12

⁴ Zakon o pravnim posljedicama osude, kaznenoj evidenciji i rehabilitaciji, NN, broj 143/12, u nastavku teksta: ZPPOKER

⁵ Zakon o kaznenom postupku, NN, broj 152/08, 76/09, 80/11, 121/11, 91/12, 143/12

⁶ ZO je donesen prije važećeg ZKP-a pa koristi izraz „pokrenut“ umjesto „započet“, što bi trebalo izmijeniti.

započinje upisom kaznene prijave u upisnik ili svakom radnjom ili mjerom ograničenja osobnih prava i sloboda koju poduzima nadležno tijelo, a usmjerena je razjašnjavanju sumnje da je određena osoba počinila kazneno djelo (čl.2. st.5. ZKP-a).

Propisivanjem činjenice započinjanja kaznenog postupka kao zapreke za izdavanje odobrenja za nabavku oružja zakonodavac ističe da se u slučaju kaznenog djela radi o ozbiljnoj ugrozi odnosno povredi društvenih vrijednosti zaštićenih Ustavom i međunarodnim pravom, te je u odnosu na osnovano sumnjivog počinitelja takvog djela potrebno djelovati preventivno već u fazi započinjanja kaznenog postupka, jer bi podnositelj zahtjeva za izdavanje odobrenja za nabavu oružja, ako bi mu zahtjev bio pozitivno riješen, do okončanja kaznenog postupka mogao zloupotrijebiti oružje⁷.

„Pravomoćnim okončanjem prekršajnog odnosno kaznenog postupka tijekom upravnog spora, odlukom kojom tužitelj nije osuđen, utječe se na zakonitost rješenja kojim je oružje oduzeto.“ (Zaključak o pravnom shvaćanju sa sjednice Imovinsko-pravnog odjela Upravnog suda Republike Hrvatske od 5. srpnja 2011., broj: 6 Su-662/2011-3, www.upravnisudrh.hr/praksanov/ZsI-Ilo20110705.htm, pregledano 22.03.2013.). Ovakvim stavom Upravnog suda činjenica da je nakon izvršnosti upravnog akta, kojim je negativno odlučeno o zahtjevu za izdavanje odobrenja za nabavu oružja ili je vlasniku oduzeto registrirano oružje, obustavljen kazneni postupak odnosno donesena odbijajuća ili oslobađajuća presuda protiv podnositelja zahtjeva ili vlasnika oružja, postaje relevantna i u upravnom sporu se takva činjenica treba tumačiti kao nepostojanje zapreke iz čl. 10. st.1. t.3. ZO-a. Iz istog razloga pravno relevantna postaje i činjenica da je tijekom upravnog spora u odnosu na osuđenu osobu nastupila rehabilitacija.

Navedenim pravnim stajalištem Upravni sud Republike Hrvatske odstupio je od dosadašnjeg pravnog stajališta da obustava kaznenog postupka (ili donošenje odbijajuće ili oslobađajuće presude) nakon izvršnosti upravnog akta kojim je odlučeno o izdavanju odobrenja za nabavku oružja ili o oduzimanju oružnog lista, ne utječe na zakonitost izvršnog upravnog akta. Takvo (prethodno) stajalište, primjerice iskazano u presudi Upravnog suda Republike Hrvatske broj: Us-9469/2001-6 od 1. veljače 2006., potvrdio je kao valjano i Ustavni sud Republike Hrvatske u odluci broj: U-III-1759/2006 od 15. travnja 2010., www.usud.hr, pregledano 04.04.2013.

4) Da nije pravomoćno kažnjena za prekršaj, odnosno da nije pokrenut postupak za prekršaj koji ukazuje da bi oružje moglo biti zloupotrijebeno, posebice za prekršaje iz područja nasilja u obitelji, te da joj nije izrečena zaštitna mjera zbog nasilja u obitelji

U svakom konkretnom slučaju treba izvršiti uvid u presudu odnosno prekršajni spis te procijeniti ukazuju li prekršaj i okolnosti njegovog počinjenja na mogućnost zlouporabe oružja. U pravilu, radi se o prekršajima s elementima nasilja normiranim u Zakonu o prekršajima protiv javnog reda i mira⁸, Zakonu o sprječavanju nereda na športskim natjecanjima⁹, Zakonu o zaštiti od nasilja u obitelji¹⁰, kao i prekršajima počinjenima nezakonitom uporabom oružja

7 „Svrha zakonske odredbe o oduzimanju oružja u slučaju kad je protiv određene osobe pokrenut kazneni postupak, usmjerena je k prevenciji, odnosno onemogućavanju osobe za koju postoji osnovana sumnja da je počinila kazneno djelo s elementima nasilja, da upotrijebi oružje na nedopušteni način.“, Otočan S., Ustavnopravni učinci oduzimanja oružja (zbog pokretanja kaznenog postupka) u slučaju pravomoćnog oslobodenja od optužbe, Hrvatska pravna revija, broj 10/2010, Inženjerski biro, Zagreb, 2010., str.61.

8 Zakon o prekršajima protiv javnog reda i mira, NN, broj 5/90, 30/90, 47/90, 29/94

9 Zakon o sprječavanju nereda na športskim natjecanjima, NN, broj 117/03, 71/06, 43/09, 34/11

10 Zakon o zaštiti od nasilja u obitelji, NN, broj 137/09, 14/10, 60/10

ili eksplozivnih tvari koji su propisani u Zakonu o oružju, Zakonu o lovstvu¹¹ i Zakonu o eksplozivnim tvarima¹², te različitim prekršajima počinjenima pod utjecajem alkohola ili opojnih droga, koji su primjerice normirani u Zakonu o suzbijanju zlouporabe droga¹³ i Zakonu o sigurnosti prometa na cestama¹⁴.

Izraz „pokrenut“ treba tumačiti u smislu članka 157. st.2. Prekršajnog zakona¹⁵, kojim je propisano da se prekršajni postupak, ako Prekršajnim zakonom nije drukčije određeno, pokreće:1. izdavanjem prekršajnog naloga,2. podnošenjem optužnog prijedloga ovlaštenog tužitelja. Ako tijelo prekršajnog postupka vodi prekršajni postupak po službenoj dužnosti, postupak se pokreće donošenjem rješenja o provođenju prekršajnog postupka¹⁶.

Činjenica kažnjavanosti za prekršaj utvrđuje se pribavljanjem izvoda iz prekršajne evidencije Ministarstva pravosuđa¹⁷.

Nakon izdržane, oproštene ili zastarjele kazne zatvora odnosno maloljetničkog zatvora, osuđenik ima sva prava utvrđena Ustavom, zakonom ili drugim propisom i može stjecati sva prava osim onih koja su mu ograničena zaštitnom mjerom, a jednako se to odnosi i na počinitelja prekršaja kojem je primijenjena mjera upozorenja ili je odlukom o prekršaju oslobođen kazne. Protekom tri godine od pravomoćnosti odluke o prekršaju, počinitelj prekršaja smatra se neosuđivanim po toj odluci o prekršaju i svaka uporaba tih podataka o njemu kao počinitelju prekršaja zabranjena je i nema nikakav pravni učinak. Rehabilitirani osuđenik ima pravo nijekati prijašnju osuđivanost i zbog toga ne može biti pozvan na odgovornost niti može imati bilo kakve pravne posljedice. Rehabilitacija nastupa po sili zakona (čl. 77. Prekršajnog zakona). Slijedom navedenog, po nastupanju rehabilitacije nema osnove ni da se inkriminirano ponašanje koristi kao „druga okolnost“ koja ukazuje da bi oružje moglo biti zloupotrijebeno.

Ako tijekom žalbenog postupka protiv upravnog akta, kojim je odbijen zahtjev za izdavanje odobrenja za nabavku oružja ili je odlučeno o oduzimanju oružja u upravnom postupku zbog pokrenutog prekršajnog postupka, bude donesena presuda kojom se optužba odbija ili se okrivljenik oslobađa optužbe (čl.181. i 182. Prekršajnog zakona), tu činjenicu žalbeno tijelo treba uzeti u obzir prilikom rješavanja žalbe odnosno tada prestaje postojati činjenična osnova za donošenje rješenja zbog pokrenutog prekršajnog postupka. Isto vrijedi i za pokrenuti kazneni postupak.

Zbog činjenice da je u prekršajnom odnosno kaznenom postupku nastupila zastara prava na progon koja nije deklarirana odgovarajućom sudskom odlukom, ne može se tvoriti zaključak odnosno tvrditi da je postupak u tijeku i da zbog toga utječe i na postupak odlučivanja o izdavanju odobrenja za nabavku oružja. „Zbog toga utjecaj zastare postupaka o čijem ishodu i tijekom ovise druga i daljnja prava ili obveze mora biti jasno izražen u odlukama Suda.“¹⁸

11 Zakon o lovstvu, NN, 140/05, 75/09, 153/09

12 Zakon o eksplozivnim tvarima, NN, 178/04, 109/07, 67/08, 144/10

13 Zakon o suzbijanju zlouporabe droga, NN171/01, 87/02, 163/03, 141/04, 40/07, 149/08, 84/11

14 Zakon o sigurnosti prometa na cestama, 67/08, 48/10, 74/11

15 Prekršajni zakon, Narodne novine, broj 107/07, 39/13

16 Prekršajni postupak započinje:1. otvaranjem glavne rasprave,2. u postupku bez glavne rasprave, ispitivanjem okrivljenika ili izvođenjem drugog dokaza (čl.157. st.2. Prekršajnog zakona).

17 Pravilnik o prekršajnoj evidenciji, NN, broj 27/08

18 Orlić-Zanimović S., Utjecaj zastare u kaznenim i prekršajnim postupcima na postupak oduzimanja oružja, Aktualnosti upravnog sudovanja i upravne prakse-2009., Inženjerski biro, Zagreb, 2009., str. 258.

5) *da ne postoje druge okolnosti koje ukazuju na to da bi oružje moglo biti zlouporabljeno, a osobito: češće i prekomjerno uživanje alkohola, konzumacija opojnih droga ili drugih omamljujućih sredstava, poremećeni obiteljski odnosi, sukobi s okolinom, agresivno i ekscesno ponašanje te drugi poremećaji u ponašanju, disciplinske povrede propisa o lovstvu ili sportskom streljaštvu i sl.*

Zakon navodi određene okolnosti koje mogu biti zapreke za izdavanje odobrenja za nabavku oružja, ali nadležnom tijelu ostavlja mogućnost da u konkretnom slučaju i druga neprihvatljiva ponašanja ocijeni kao okolnost koja ukazuje da bi oružje moglo biti zlouporabljeno. Iz opisa navedenih okolnosti vidljivo je da se, u pravilu, zahtijeva ponavljanje istovjetnih ili sličnih ponašanja kroz određeno vremensko razdoblje¹⁹.

Dok je u odnosu na činjenicu kažnjavanja odnosno pokretanja određenog postupka bitno pribaviti dokaz iz kaznene ili prekršajne evidencije odnosno od nadležnog suda, te nakon izjašnjenja stranke na temelju čl. 30. i 52. ZUP-a obrazložiti odluku, prilikom donošenja negativnog (odbijajućeg) rješenja na temelju čl. 10. st.2. t. 5. ZO-a, potrebno je provesti detaljan ispitni postupak (čl.51. ZUP-a), a obrazloženje rješenja sačiniti sukladno zakonu.²⁰

19 Iz obrazloženja presude Visokog upravnog suda Republike Hrvatske, broj Us-1217/2009-5 od 19. travnja 2012.g.: „Iz podataka spisa predmeta, naročito iskaza samog tužitelja danog na zapisnik prvostupanijskom tijelu dana 26. svibnja 2008., proizlazi kako niti sam tužitelj ne osporava poremećene obiteljske odnose sa svojom kćeri. Naime, tužitelj je tom prigodom izjavio da se pred Općinskim sudom u Zagrebu vodi ostavinski postupak iza njegove pokojne supruge, a da njegova kći koristi silu i njegovom mladom sinu nameće svoju volju. Tako su se, prilikom očevida na njegovoj kući, on i njegova kći porječkali pred sutkinjom Općinskog suda u Zagrebu te je tužitelj sutkinji rekao da bi u slučaju kada bi morao izići van iz svoje kuće, čime mu kći stalno prijeti, on kuću srušio. Osim toga, izjavio je kako tada nije spominjao nikakve mine, već je rekao kako bi za to bile dovoljne dvije plinske boce. Također je izjavio da on i kći ne kontaktiraju. Zapisnik od 26. svibnja 2008. godine tužitelj je potpisao bez primjedbi. (...) Iz spisa predmeta nesporno proizlazi da na strani tužitelja postoje poremećeni obiteljski odnosi, koja okolnost predstavlja smetnju za posjedovanje oružja.“

Iz obrazloženja presude Visokog upravnog suda Republike Hrvatske, broj: Us-14033/2009-4 od 15. ožujka 2012.g.: „Prema ocjeni Suda radi se o takvim okolnostima koje upućuju na mogućnost zlouporabe oružja, pa je bilo osnove za oduzimanje oružja temeljem navedene odredbe zakona kojoj je svrha spriječiti zlouporabu oružja. Pri tome nije odlučno koja je od osoba u poremećenom odnosu uzrokovala takav odnos, već postojanje poremećenog odnosa koji može dovesti do situacije zlouporabe oružja“.

Iz obrazloženja presude Upravnog suda u Osijeku, broj: UsI-510/12-9 od 30. svibnja 2012.g.: „Budući da tužiteljica u tužbi uopće ne osporava ekscesno ponašanje svog supruga niti u tužbi iznosi činjenice koje govore u prilog tome da ne postoje okolnosti zbog kojih bi oružje moglo biti zlouporabljeno, niti osporava vođenje prekršajnog i kaznenog postupka protiv svog supruga, a što je razvidno i iz Zapisnika o saslušanju iste pred prvostupanijskim tijelom od 4. listopada 2011., već samo osporava mogućnost da itko dođe do njenog oružja, sud nije raspolagao niti jednim dokazom u prilog činjenici da suprug tužiteljice nije sklon ekscesnom ponašanju. S obzirom na činjenicu, a koja je utvrđena uvidom u spis da je suprug tužiteljice sam drugovoljno izručio oružje u vlasništvu svoje supruge, iz tog je razvidno da ima nesmetani pristup tome, te je neosnovan navod tužiteljice iz toga da nitko ne može doći do oružja osim nje, pogotovo zbog činjenice da sa suprugom živi u skladnim obiteljskim odnosima u istoj kući. (...) Svrha odredbe o oduzimanju oružja koja je primijenjena u ovom upravnom postupku jer je suprug tužiteljice sklon ekscesnom ponašanju i postoji mogućnost da zlouporabi oružje tužiteljice, usmjerena je na prevenciju, odnosno onemogućavanje osobe za koju postoji osnovana sumnja da je počinila kazneno djelo s elementima nasilja, odnosno prekršaj koji ukazuje na mogućnost zlouporabe oružja, da upotrijebi oružje na nedopušteni način.“

Iz obrazloženja presude Upravnog suda u Splitu, broj UsI-2/12 od 15. svibnja 2012.g.: „(...) sud smatra u dovoljnoj mjeri utvrđenim da u konkretnom slučaju postoje poremećeni susjedski odnosi, odnosno sukobi tužitelja s okolinom, odnosno jedna od okolnosti propisanih člankom 10. stavkom 2. točkom 5. Zakona, koja predstavlja zapreku za nabavu, odnosno držanje i nošenje oružja od strane tužitelja. (...) U izloženim okolnostima, a posebno uzimajući u obzir preventivnu svrhu zakonskih odredaba o oduzimanju oružja, čiji je glavni cilj spriječiti moguću zlouporabu oružja i time zaštititi temeljne ljudske vrijednosti (život, zdravlje i tjelesni integritet svakog čovjeka), u konkretnom slučaju nisu ispunjeni zakonski uvjeti za izdavanje-prodženje oružnog lista i vraćanje oružja tužitelju, a osporeno rješenje tuženika je pravilno i zakonito (...)“.

Sve presude upravnih sudova u ovom radu, za koje se ne navodi publikacija objavljivanja, nisu do sada objavljene, a autori su ih dobili u Ministarstvu unutarnjih poslova, koje je u konkretnim predmetima bilo tužena strana u upravnom sporu).

20 „Obrazloženje sadržava kratko izlaganje zahtjeva stranke, utvrđeno činjenično stanje, razloge koji su bili odlučujući pri ocjeni pojedinih dokaza, razloge zbog kojih nije usvojen koji od zahtjeva stranaka, razloge donošenja zaključaka u tijeku postupka te propisi na temelju kojih je riješena upravna stvar. Kad žalba ne odgađa izvršenje rješenja, obrazloženje sadržava i pozivanje na zakon koji to propisuje“, čl.98. st.5. ZUP-a. U više odluka Ustavni sud Republike Hrvatske je ukazao na obvezu tijela državne uprave da obrazloženje upravnog akta sačine sukladno zakonu: U-III-751/1999, U-III-749/1995, U-III-807/2003, U-III-581/2003, www.usud.hr, pregledano 4.04.2013.

Navedene okolnosti mogu se dokazivati svim sredstvima prikladnim za dokazivanje, pa nadležno tijelo u tu svrhu može pribaviti isprave (npr. zapisnik o alkotestiranju, rješenje Centra za socijalnu skrb, sudska odluka, liječnička potvrda, odluka disciplinske komisije, otkaz ugovora o radu zbog alkoholiziranosti,...), saslušati svjedoke, pribaviti nalaz i mišljenje vještaka i obaviti očevid (čl.58. st.1. ZUP-a). Zakon samo primjerice navodi dokazna sredstva koja se najčešće koriste u upravnom postupku.²¹ Svi dokazi načelno imaju jednaku dokaznu snagu odnosno u upravnom postupku nema stupnjevanja dokaza.

Operativna provjera o podnositelju zahtjeva, koju u životnoj i radnoj sredini podnositelja sačinjava policijski službenik, nije dokaz, već jest i treba biti putokaz voditelju upravnog postupka koji građani mogu dati relevantan svjedočki iskaz.

Ponašanja koja ukazuju na moguću zlouporabu oružja ne sadrže nužno obilježja kaznenog djela ili prekršaja, ali su sa stajališta posjedovanja oružja neprihvatljiva. Takva ponašanja zbog svog karaktera i učestalosti upućuju na realnu mogućnost da oružje bude zlouporabljeno.

6. da ima uvjete za siguran smještaj i čuvanje oružja

Oružje i streljivo moraju se čuvati tako da nisu dostupni osobi koja nije ovlaštena posjedovati ga, a osobito djeci, zaključani i odvojeni u metalnom ormaru, sefu ili sličnom spremištu koje se ne može otvoriti alatom ubičajene uporabe.

Oružje i streljivo moraju se čuvati u stambenom ili drugom prostoru koji se nalaze u mjestu prebivališta, odnosno sjedišta vlasnika ili korisnika oružja i streljiva. Iznimno, fizička osoba kojoj je izdan

Iz obrazloženja odluke Upravnog suda u Rijeci, broj UsI-638/12-12 od 24. listopada 2012.g.: „Uvidom u optužni prijedlog Policijske postaje P. od 6. rujna 2011., utvrđeno je da je navedenim prijedlogom tužitelju na teret stavljeno to što nije pravilno čuvao oružje, niti držao oružje tako da ne bude dostupno neovlaštenim osobama, slijedom čega mu je prilikom provale u obiteljsku kuću otuđen pištolj, približe označen u prijedlogu. U optužnom prijedlogu navedeno je i da se pištolj, prema izjavi vlasnika, nalazio nezaključan u drvenoj ladici na ormaru u spavaćoj sobi. (...) Utvrđeno je da su se javnopravna tijela u upravnom postupku pogrešno pozvala na odredbu članka 10. stavak 2. točka 4. Zakona o oružju (Nar. nov., br. 63/07, 146/08-isp. i 59/12), koja nije primjenjiva u predmetnom slučaju, jer protiv tužitelja nije vođen postupak za prekršaj iz područja javnog reda i mira i drugih zakona u kojima su propisani prekršaji s elementima nasilja, već prekršajni postupak koji ne potpada pod navedenu normu. Stoga je za rješavanje predmetne upravne stvari bilo potrebno utvrditi je li na strani tužitelja bilo propusta koji ukazuju na to da bi oružje moglo biti zlouporabljeno, u smislu pretpostavke za oduzimanje oružja, propisane odredbama članka 10. stavka 2. točka 5., vezano uz članak 44. stavak 1. Zakona o oružju. Za razliku od kogentno propisanih pretpostavki za oduzimanje oružja iz čl. 10. stavak 2. točka 4. Zakona o oružju, ocjena mogućnosti zlouporabe oružja, kao pretpostavka za oduzimanje oružja, osobito u slučajevima koji nisu primjerično navedeni u članku 10. stavak 2. točka 5. tog Zakona, kao što nije naveden ni predmetni slučaj, zahtijeva znatno temeljitije obrazloženje. Nadalje, sud je, odlučujući u okviru tužbenog zahtjeva, ali nevezan razlozima tužbe (čl.31. st.1. Zakona o upravnim sporovima-Nar. nov., br. 20/10-u nastavku teksta: ZUS), utvrdio procesnu nezakonitost koja se sastoji u nedovoljnom obrazloženju prvostupanijskoga i drugostupanijskoga rješenja, čime su javnopravna tijela postupila protivno odredbama članka 98. stavak 5. i članka 120. stavak 2. i 3. Zakona o općem upravnom postupku (Nar. nov., br. 47/09-u nastavku teksta: ZUP). Naime, spomenuta obrazloženja ne sadržavaju nedvojbeno poveznicu između utvrđenoga činjeničnog stanja (osobito tužiteljeve izjave) i mjerodavnoga materijalnog prava, ne sadržavaju osvrn na tužiteljeve navode da se otuđeno oružje nalazilo u metalnoj kutiji te da je ostalo oružje u njegovom vlasništvu bilo čuvano u skladu s propisima, te su, općenito, navedena obrazloženja nedostatna uzevši u obzir navedene odredbe ZUP-a. Stoga spomenuta obrazloženja nisu, zasad, dovoljna za utvrđenje da su javnopravna tijela u upravnom postupku u toj stvari postupala zakonito.“, Informator, broj 6149 od 9. veljače 2013., str.4.

21 “Dašto, upravni postupnik naznačuje samo najvažnije vrste dokaznih sredstava, ona za koja bi se moglo tvrditi da su tipična, te ponajčešće porabljena, i s razloga takvoga podesnim da ih se u Zakonu izriječno naznači. To znači da je službena osoba koja postupak vodi, glasom one iste dokazne maxime, vlasna porabiti i kakva druga, moglo bi se reći, atipična dokazna sredstva – kada smatra da su “podesna za utvrđivanje pravoga stanja stvari ili da odgovaraju pojedinomu slučaju”, Babac B., Upravno pravo, Pravni fakultet u Osijeku, Osijek, 2004., str. 885.; „Zakonodavac je Zakonom o općem upravnom postupku javnopravnom tijelu otvorio mogućnost uzimajući u obzir činjenično stanje svakim sredstvom prikladnim za dokazivanje. Međutim, i izričito je naveo neka dokazna sredstva i to: isprave, saslušanje svjedoka, nalaz i mišljenje vještaka te očevid. Može se utvrditi kako su izričito navedena samo u praksi najkorištenija dokazna sredstva među kojima će se za dokazivanje neke činjenice odabrati u svakom konkretnom slučaju najpogodnije sredstvo. Stoga, tijelo koje izvodi i ocjenjuje dokaze ne može neko dokazno sredstvo vrednovati kao sredstvo s jačom ili slabijom dokaznom snagom u odnosu na druga, jer su sva dokazna sredstva prema pravnoj snazi izjednačena.“, Đerđa D., Opći upravni postupak u Republici Hrvatskoj, Inženjerski biro, Zagreb, 2010., str.151.

oružni list za držanje oružja smije nositi takvo oružje samo radi popravljivanja ili prepravljivanja te korištenja na strelištu, nenapunjeno u odgovarajućim navlakama ili kovčezima (čl.30. ZO-a).

Posebni uvjeti za izdavanje odobrenja za nabavu oružja B kategorije fizičkoj osobi su:

1. da je na zdravstvenom pregledu utvrđeno da je zdravstveno sposobna za držanje i nošenje oružja

Zdravstvenu sposobnost za držanje i nošenje oružja podnositelj zahtjeva dokazuje uvjerenjem o zdravstvenoj sposobnosti. Uvjerenje o zdravstvenoj sposobnosti za držanje i nošenje oružja izdaju zdravstvene ustanove, trgovačka društva koja obavljaju djelatnost medicine rada i specijalisti medicine rada u privatnoj praksi koji su ovlaštene za obavljanje takvih zdravstvenih pregleda uz prethodno pribavljeno mišljenje izabranog liječnika primarne zdravstvene zaštite. Fizička osoba kojoj je izdano navedeno uvjerenje dužna je svakih pet godina pristupiti zdravstvenom pregledu radi utvrđivanja zdravstvene sposobnosti za držanje i nošenje oružja.

Uvjerenje o zdravstvenoj sposobnosti izdaje se s rokom važenja od pet godina. Fizička osoba ili nadležno tijelo koje nije zadovoljno izdanim uvjerenjem o zdravstvenoj sposobnosti za držanje i nošenje oružja, može izjaviti žalbu drugostupanjskoj zdravstvenoj komisiji koju imenuje ministar nadležan za zdravstvo.

Nadležno tijelo izvjestit će izabranog liječnika primarne zdravstvene zaštite o osobama kojima je izdan oružni list. Izabrani liječnik primarne zdravstvene zaštite, kao i svaki drugi liječnik koji ima saznanja o promjeni zdravstvenog stanja ili tijeku liječenja vlasnika oružja, a koje utječe na zdravstvenu sposobnost za držanje i nošenje oružja, dužan je odmah po saznanju za takvu promjenu izvjestiti nadležno tijelo (čl.11. ZO-a).

Rješenje nadležnog tijela o upućivanju na zdravstveni pregled vlasnika oružja, nije upravni akt²².

2. da raspolaže tehničkim znanjem i vještinom za pravilnu uporabu oružja i da poznaje propise koji se odnose na držanje ili držanje i nošenje oružja

Tehničko znanje i vještinu odnosno poznavanje propisa podnositelj zahtjeva dokazuje:

- a) za oružje kategorije B – potvrdom o osposobljenosti za držanje i nošenje i pravilnu uporabu oružja koju izdaje nadležno tijelo Ministarstva unutarnjih poslova ili ustanove i druge pravne osobe koja ima odobrenje Ministarstva unutarnjih poslova za obavljanje djelatnosti osposobljavanja građana za pravilnu uporabu vatrenog oružja,
- b) za lovačko oružje kategorije B – lovačkom iskaznicom kojom se dokazuje položeni lovački ispit i bavljenje lovom,

²² Iz obrazloženja presude Upravnog suda Republike Hrvatske broj: Us-10559/99 od 12. lipnja 2002.g.: „Prema odredbi čl. 48. st.1. Zakona o oružju (Nar. nov., br. 46/97-proč. tekst, 27/99 i 12/01) nadležno tijelo uputiće ču na zdravstveni pregled vlasnika, odnosno korisnika oružja za kojeg se opravdano sumnja da zbog zdravstvenih razloga više nije zdravstveno sposoban za držanje ili držanje i nošenje oružja. U konkretnom slučaju prvostupanjskim rješenjem tužitelj je pozivom na navedenu odredbu upućen na zdravstveni pregled radi utvrđivanja zdravstvene sposobnosti za držanje i nošenje oružja. Prema odredbi čl. 6. Zakona o upravnim sporovima (Nar. nov., br. 53/91, 9/92 i 77/92), upravni spor može se voditi samo protiv upravnog akta, pod kojim se, prema ovom Zakonu podrazumijeva akt kojim tijelo iz čl. 5. ovog Zakona, u obavljanju javnih ovlasti, rješava o određenom pravu ili obvezi određenog pojedinca ili organizacije u kakvoj upravnoj stvari. budući da rješenjem tijela prvog stupnja, a dosljedno tome ni osporenim drugostupanjskim rješenjem, nije odlučeno ni o kakvom sporu tužitelja, već je tužitelj upućen na zdravstveni pregled za utvrđivanje zdravstvene sposobnosti za držanje i nošenje oružja, navedeno rješenje ne predstavlja upravni akt u smislu navedene zakonske odredbe protiv kojeg bi bio dopušten upravni spor. Nije ni upravni akt, akt liječničke komisije donesen nakon izvršenog pregleda. Ako bi tužitelju nakon zdravstvenog pregleda sukladno čl. 48. st. 3. Zakona o oružju, bilo oduzeto oružje, streljivo, oružani list ili odobrenje za skupljanje oružja, tada će tužitelj u tom postupku moći iznositi prigovore koji se odnose na njegovu obvezu podvrgavanja liječničkom pregledu.“ Informator, broj 5251-5252 od 3. srpnja 2004., www.novi-informator.net/informator/5251

c) za športsko oružje – članovima športske streljačke udruge koji se aktivno natječu u streljaštvu, uz pisanu potvrdu krovne udruge koja vodi evidenciju članova svih hrvatskih športskih streljačkih udruga.

Policijski službenici Ministarstva unutarnjih poslova, pripadnici Oružanih snaga Republike Hrvatske i pravosudne policije koji su prema posebnim propisima ovlaštene držati i nositi oružje, postojanje posebnih uvjeta iz ZO-a dokazuju ispravom izdanom od nadležnog ministarstva iz koje je vidljivo da su zdravstveno sposobni i osposobljeni za držanje i nošenje oružja. Zaštitari koji su prema posebnim propisima ovlaštene držati i nositi oružje postojanje posebnih uvjeta iz ZO-a dokazuju dopuštenjem za obavljanje poslova privatne zaštite (čl. 12. ZO-a).

2.2. UVJETI PRAVNIM OSOBAMA ZA IZDAVANJE ODOBRENJA ZA NABAVU ORUŽJA B KATEGORIJE

Nadležno tijelo izdat će pravnoj osobi odobrenje za nabavu oružja kategorije B ukoliko ispunjava sljedeće uvjete:

1. da ima opravdani razlog za nabavu oružja

Opravdani razlog za nabavu oružja ima pravna osoba koja je pri nadležnom tijelu registrirana za obavljanje djelatnosti lovstva, uzgoja divljači, športskog streljaštva, vođenje civilnih strelišta, za obavljanje poslova tjelesne zaštite, osposobljavanja djelatnika i građana za pravilnu uporabu vatrenog oružja, znanstvenog istraživanja za koje je potrebno oružje, prikupljanja stručnih podataka o životinjskim vrstama, snimanja filmskih i prikazivanja kazališnih predstava, muzeji te zračne luke radi odstrjelja, plašenja i rastjerivanja divljači i slično (čl. 16. st.2. ZO-a).

2. da odgovorna osoba u pravnoj osobi ispunjava opće i posebne uvjete iz članka 10. ZO-a

3. da ima prostor za siguran smještaj i čuvanje oružja

Pravna osoba ima prostor za siguran smještaj i čuvanje oružja ukoliko ispunjava uvjete propisane posebnim propisom (čl.16. st.3.ZO-a)²³.

Odobrenje za nabavu oružja fizičkoj i pravnoj osobi izdaje nadležno tijelo s rokom važenja od šest mjeseci od dana izdavanja. Odobrenje za nabavu oružja koje nije iskorišteno u navedenom roku fizička ili pravna osoba vratit će nadležnom tijelu u roku od osam dana od isteka roka važenja (čl. 19. ZO-a).

²³ Pravne osobe koje se bave snimanjem filmskih djela, prikazivanjem kazališnih predstava ili održavanjem tradicionalnih viteških igara i drugih priredbi koje predstavljaju kulturno nasljeđe smiju bez odobrenja nabavljati, držati i koristiti hladno oružje, kao i oružje kategorije A, B i C koje je prilagodeno tako da može ispaljivati samo lažno streljivo (čl. 18. ZO-a).

2.3. STATISTIČKI PODACI O IZDANIM ODOBRENJIMA

U Republici Hrvatskoj je na dan 10. travnja 2013. evidentirano 136 012 vlasnika oružja B kategorije, od čega je 131 926 fizičkih osoba (128 858 muškaraca i 3 568 žena) i 4 086 pravnih osoba²⁴.

Od 2008. do 2012. u Republici Hrvatskoj je podneseno 90 450 zahtjeva za izdavanje odobrenja za nabavu oružja od čega je pozitivno riješeno 83 113 zahtjeva.

Tablica 1. Zahtjevi za izdavanje odobrenja za nabavu oružja i njihovo rješavanje u Republici Hrvatskoj za razdoblje od 2008. do 2012. godine

Godina	Podneseno zahtjeva	Odluke po zahtjevima				
		Odobreno	U postupku	Odbijeno	Odbačeno	Obustavljeno
2008.	17331	15727	104	840	175	485
2009.	19417	17750	113	917	136	501
2010.	20076	18688	96	810	72	410
2011.	16975	15923	153	590	24	285
2012.	16651	15025	913	488	38	187
UKUPNO	90450	83113	1379	3645	445	1868

3. ORUŽNI LISTOVI I ODOBRENJA ZA DRŽANJE ORUŽJA

Za oružje koje je nabavljeno na temelju odobrenja za nabavu oružja fizička ili pravna osoba mora podnijeti zahtjev za registraciju oružja nadležnom tijelu u roku od osam dana od dana nabave. Za oružje koje je nabavljeno na temelju odobrenja za nabavu oružja fizičkoj osobi izdaje se oružni list za držanje ili oružni list za držanje i nošenje oružja, a pravnoj osobi izdaje se odobrenje za držanje oružja (čl. 20. ZO-a).

Oružni list za držanje ili oružni list za držanje i nošenje oružja izdaje se s rokom važenja uvjerenja o zdravstvenoj sposobnosti. Nadležno tijelo će na zahtjev podnositelja produžiti rok važenja oružnog lista za pet godina ukoliko utvrdi da su ispunjeni uvjeti iz članka 10. stavka 2. točke 1., 3., 4., 5. i 6. i stavka 3. točke 1. ZO-a.

Odobrenje za držanje oružja pravnoj osobi izdaje se s rokom važenja od deset godina. Nadležno tijelo će na zahtjev podnositelja produžiti rok važenja odobrenja za deset godina, ukoliko utvrdi da su ispunjeni uvjeti iz članka 16. ovoga Zakona (čl. 21. ZO-a).

Nadležno tijelo odbit će izdati oružni list za oružje za koje se ne može dokazati podrijetlo, koje prije stavljanja u promet nije označeno žigom ili obilježeno u skladu s propisima o prokušavanju, označavanju žigom i obilježavanju ručnog vatrenog oružja, kao i u slučaju kada se u postupku registracije utvrdi postojanje razloga za odbijanje zahtjeva za nabavu oružja. U navedenim slučajevima oduzet će se oružje i odobrenje za nabavu oružja. Oružje za koje se ne može dokazati podrijetlo, koje prije stavljanja u promet nije označeno žigom ili obilježeno u skladu s propisima o prokušavanju, označavanju žigom i obilježavanju ručnog vatrenog oružja i koje je tehnički neispravno, a nije onesposobljeno, oduzet će se bez prava na naknadu (čl. 22. ZO-a).

²⁴ Izvor podataka: Ministarstvo unutarnjih poslova, Ravnateljstvo policije, dopis broj: 511-01-43-152-27/1-2013 23 od 16. travnja 2013. U navedenom dopisu sadržani su i drugi brojački podaci navedeni u ovom radu.

4. ODUZIMANJE ORUŽJA, STRELJIVA I ISPRAVA O ORUŽJU

Nadležno tijelo oduzet će oružje, streljivo, odobrenje za nabavu oružja, oružni list i dopusnicu za neposredno rukovanje vatrenim oružjem od fizičke osobe koja prestane ispunjavati neki od općih uvjeta iz ZO-a ili izgubi zdravstvenu sposobnost za držanje i nošenje oružja.

Iznimno, u slučaju prestanka opravdanog razloga, fizičkim osobama se može oduzeti oružni list za držanje i nošenje oružja i izdati oružni list za držanje oružja. Nadležno tijelo će uz lovačko oružje, streljivo, odobrenje za nabavu oružja i oružni list oduzeti i lovačku iskaznicu (čl. 44. st. 1., 2. i 4. ZO-a).

U Republici Hrvatskoj je od 2008. do 2012. godine, s pravom na naknadu, temeljem čl. 44. ZO-a, oduzeto 17 975 komada oružja.

Tablica 2. Oružje oduzeto od vlasnika oružja s pravom na naknadu u Republici Hrvatskoj za razdoblje od 2008. do 2012. godine

Godina	Oduzeto komada oružja
2008.	3004
2009.	3184
2010.	4331
2011.	4059
2012.	3397
UKUPNO	17975

Nadležno tijelo uputit će rješenjem na izvanredni zdravstveni pregled vlasnika oružja za kojeg se opravdano sumnja da više nije zdravstveno sposoban za držanje i nošenje oružja. Zdravstveni pregled obavlja se u zdravstvenim ustanovama, trgovačkim društvima koja obavljaju djelatnost medicine rada i kod specijalista medicine rada u privatnoj praksi, koji su ovlašteni za obavljanje takvih zdravstvenih pregleda, uz prilaganje rješenja o upućivanju na izvanredni zdravstveni pregled. Vlasnik oružja dužan je u roku od 15 dana od dana primitka rješenja o upućivanju na izvanredni zdravstveni pregled dostaviti nadležnom tijelu uvjerenje o zdravstvenoj sposobnosti za držanje i nošenje oružja. Troškove zdravstvenog pregleda vlasnika oružja koji je proglašen zdravstveno sposobnim za držanje i nošenje oružja, snosi nadležno tijelo koje ga je uputilo na zdravstveni pregled. Vlasnik oružja za kojeg se na izvanrednom zdravstvenom pregledu utvrdi da nije zdravstveno sposoban za držanje i nošenje oružja, sam snosi troškove izvanrednog zdravstvenog pregleda. Nadležno tijelo oduzet će oružje i oružni list vlasniku oružja koji je na izvanrednom zdravstvenom pregledu ocijenjen nesposobnim za držanje i nošenje oružja ili koji ne dostavi uvjerenje o zdravstvenoj sposobnosti za držanje i nošenje oružja u zadanom roku. (čl. 45. ZO-a).

Nadležno tijelo oduzet će oružje, streljivo, odobrenje za nabavu oružja i odobrenje za držanje oružja pravnoj osobi ako prestane postojati neki od zakonom propisanih uvjeta za izdavanje odobrenja za nabavu oružja (čl. 46. ZO-a).

Rješenje o oduzimanju oružja, odobrenja za nabavu oružja i oružnog lista, te odobrenja za držanje oružja i dopusnice za neposredno rukovanje vatrenim oružjem donosi nadležno tijelo. O žalbi izjavljenoj protiv navedenog rješenja odlučuje Povjerenstvo za žalbe koje imenuje Vlada Republike Hrvatske. Žalba protiv takvog rješenja ne odgađa izvršenje (čl. 47. ZO-a).

Oružje, streljivo, odobrenje za nabavu oružja, oružni list, odobrenje za držanje oružja i dopusnica za neposredno rukovanje vatrenim oružjem oduzet će se odmah i prije okonča-

nja upravnog, prekršajnog i kaznenog postupka, ako se radi o okolnostima koje ukazuju na to da bi oružje moglo biti zlouporabljeno, a osobito češće i prekomjerno uživanje alkohola, konzumacija opojnih droga ili drugih omamljujućih sredstava, poremećeni obiteljski odnosi te poduzimanju hitnih mjera radi zaštite od nasilja u obitelji ili zbog zaštite javnog poretka koje se ne mogu odlagati, a činjenice na kojima treba biti utemeljeno rješenje utvrđene su ili barem učinjene vjerojatnim. Nadležno tijelo izdat će potvrdu o privremeno oduzetom oružju, streljivu, odobrenju za nabavu oružja, oružnom listu i odobrenju za sakupljanje starog oružja i odobrenju za držanje oružja. Oduzeto oružje i streljivo čuvaju se kod nadležnog tijela kod kojeg se vodi postupak oduzimanja oružja. Nadležno tijelo mora čuvati oduzeto oružje i streljivo pažnjom dobrog domaćina (čl. 48. i 49. ZO-a).

Oružje i streljivo oduzeto u upravnom postupku može njihov vlasnik prodati ili pokloniti fizičkoj ili pravnoj osobi koja ispunjava uvjete propisane ovim Zakonom u roku od šest mjeseci od pravomoćnosti rješenja o oduzimanju oružja i streljiva. Ako vlasnik oduzetog oružja i streljiva ne proda oružje i streljivo u navedenom roku nadležno tijelo predat će oružje i streljivo ovlaštenom trgovcu oružjem radi prodaje. Oružje i streljivo mogu biti izloženi na prodaji najviše šest mjeseci od dana njihove predaje ovlaštenom trgovcu oružjem. Za prodano oružje i streljivo vlasniku oružja i streljiva pripada naknada u iznosu koji je dogovorio s ovlaštenim trgovcem oružja. Ako ovlašteni trgovac oružjem ne proda oružje i streljivo u propisanom roku vratit će ih nadležnom tijelu u roku od osam dana. Oružje i streljivo oduzeto u upravnom postupku koje ne bude prodano nakon godinu dana od pravomoćnosti rješenja o oduzimanju, vlasnik oružja može onesposobiti i zadržati ga kao uspomenu ili predati u korist Republike Hrvatske. Oružje i streljivo oduzeto u pravomoćno okončanom kaznenom ili prekršajnom postupku nadležno tijelo dostavit će Ministarstvu unutarnjih poslova na daljnje raspolaganje. O načinu raspolaganja s oružjem i streljivom koje je predano u korist Republike Hrvatske ili je oduzeto u pravomoćno okončanom kaznenom ili prekršajnom postupku, odlučuje povjerenstvo Ministarstva unutarnjih poslova koje imenuje ministar unutarnjih poslova. Za takvo oružje i streljivo vlasniku ne pripada naknada (čl. 50. i 51. ZO-a).

5. ZAKLJUČAK

Oružje, kao važan čimbenik osobne i opće sigurnosti, jest i treba biti u prvom redu predmet pozornosti službenika Ministarstva unutarnjih poslova, koji su ZO-om ovlašteni za provedbu i nadzor nad primjenom ZO-a. Oružje je vrijedna i opasna stvar, pa je opravdano propisati stroge uvjete za dobivanje odobrenja za njegovu nabavu. Dobivanje i zadržavanje odobrenja fizičke i pravne osobe moraju opravdati besprijeornim ponašanjem koje ničim ne ukazuje ili izaziva sumnju u moguću zlouporabu oružja.

Zakonitost postupanja nadležnog tijela provjerava se putem žalbe, kao redovnog pravnog lijeka u upravnom postupku, a potom putem tužbe u upravnom sporu, nakon čega se pravomoćni akt može pobijati tužbom pred Ustavnim sudom i zahtjevom pred Europskim sudom za ljudska prava.

Odredbe o oduzimanju oružja i isprava o oružju omogućuju brzu, a time i učinkovitu, reakciju nadležnog tijela radi oduzimanja oružja osobi koja više ne ispunjava uvjete za njegovo posjedovanje.

Opravdano je propisano da već i pokretanje kaznenog ili prekršajnog postupka predstavlja

zapreku za posjedovanje oružja, jer bi čekanje pravomoćne odluke u takvim postupcima trajalo predugo, a zlouporabom oružja mogle bi nastati neotklonjive štetne posljedice. U tom smislu je, ako se radi o poduzimanju hitnih mjera, propisano da se oružje može oduzeti i prije okončanja upravnog, prekršajnog ili kaznenog postupka.

Nadležno tijelo dužno je reagirati u slučaju ako dobije relevantna saznanja koja upućuju na to da bi vlasniku trebalo oduzeti oružje za koje posjeduje valjanu dozvolu, a ukoliko bi službena osoba propustila u takvom slučaju poduzeti dužne radnje tada bi ostvarila obilježja zlouporabe položaja što je kažnjivo kao kazneno djelo prema čl. 291. Kaznenog zakona i kao teška povreda službene dužnosti prema čl. 99. st.1. t.4. Zakona o državnim službenicima²⁵.

U slučaju oduzimanja oružja i streljiva u upravnom postupku, vlasnik oružja je u dovoljnoj mjeri zaštićen time što on oružje može prodati ili pokloniti u roku od 6 mjeseci od pravomoćnosti rješenja. Dakle, prodaji oduzetog oružja pristupa se tek nakon što nadležni upravni sud potvrdi zakonitost izvršnog rješenja nadležnog upravnog tijela.

²⁵ Zakon o državnim službenicima, NN, broj 92/05, 142/06, 77/07, 127/07, 27/08, 34/11, 49/11, 150/11, 34/12, 49/12, 37/13, 38/13

LITERATURA:

- Babac B., Upravno pravo, Pravni fakultet u Osijeku, Osijek, 2004., str. 885.
- Đerđa D., Opći upravni postupak u Republici Hrvatskoj, Inženjerski biro, Zagreb, 2010., str.151.
- Informator, broj 5251-5252 od 3. srpnja 2004., www.novi-informator.net/informator/5251
- Informator, broj 6149 od 9. veljače 2013., str.4.
- Kazneni zakon, NN, broj 125/11, 144/12
- Ministarstvo unutarnjih poslova, Ravnateljstvo policije, dopis broj: 511-01-43-152-27/1-2013 23 od 16. travnja 2013.
- Otočan S., Ustavnopravni učinci oduzimanja oružja (zbog pokretanja kaznenog postupka) u slučaju pravomoćnog oslobođenja od optužbe, Hrvatska pravna revija, broj 10/2010, Inženjerski biro, Zagreb, 2010., str.61.
- Orlić-Zaninović S., Utjecaj zastare u kaznenim i prekršajnim postupcima na postupak oduzimanja oružja, Aktualnosti upravnog sudovanja i upravne prakse-2009., Inženjerski biro, Zagreb, 2009., str. 258.
- Pravilnik o prekršajnoj evidenciji, NN, broj 27/08.
- Prekršajni zakon, Narodne novine, broj 107/07., 39/13
- Zakon o državnim službenicima, NN, broj 92/05., 142/06., 77/07., 127/07., 27/08., 34/11., 49/11., 150/11., 34/12., 49/12., 37/13., 38/13.
- Zakon o eksplozivnim tvarima, NN, 178/04., 109/07., 67/08., 144/10.
- Zakon o kaznenom postupku, NN, broj 152/08., 76/09., 80/11., 121/11., 91/12., 143/12.
- Zakon o lovstvu, NN, 140/05., 75/09., 153/09.
- Zakon o općem upravnom postupku, NN, broj 47/09.
- Zakon o oružju, Narodne novine, broj 63/07., 146/08., 59/12.
- Zakon o pravnim posljedicama osude, kaznenoj evidenciji i rehabilitaciji, NN, broj 143/12.
- Zakon o prekršajima protiv javnog reda i mira, NN, broj 5/90., 30/90., 47/90., 29/94.
- Zakon o sigurnosti prometa na cestama, 67/08., 48/10., 74/11.
- Zakon o sprječavanju nereda na športskim natjecanjima, NN, broj 117/03., 71/06., 43/09., 34/11.
- Zakon o suzbijanju zlouporabe droga, NN171/01., 87/02., 163/03., 141/04., 40/07., 149/08., 84/11.
- Zakon o zaštiti od nasilja u obitelji, NN, broj 137/09., 14/10., 60/10.
- www.upravnisudrh.hr/praksanov/ZsIIIo20110705.htm
- www.usud.hr

Damir Juras, LL.D, Ministry of Internal Affairs, Split
Diana Jakšić, LL.B, Police Department of the Split-Dalmatia county, Split

FIREARM CERTIFICATE GRANT**Summary**

The paper deals with legal conditions for granting firearm certificate to a natural or a legal person, a procedure to seize firearms, ammunition and revoke firearms certificate from a natural or a legal person that ceases to fulfil conditions prescribed by law. In addition to specific legal institutes the paper deals with mostly unpublished but relevant court rulings. The body of authority to grant firearm certificate and seize firearms in administrative procedure is a police department, police office of the requesting party residence; its decision is a first instance administrative act and the Commission for Complaints appointed by the Croatian government decides in the second instance.

Firearms are dangerous and in this context the legislator has passed strict legislation with reason: strict conditions for possession of firearms and provisions enabling the authority to take a quick action in order to prevent firearms abuse. Statistic data confirm, as published in this paper, that a great number of persons legally possess firearms but there is also a certain number of persons who do not fulfill conditions for granting firearm certificate i.e. a certain number of persons cease to fulfill conditions for possessing firearms with time.

Key words: Firearms, firearms certificate, police, administrative act

Dr. jur. Damir Juras, Innenministerium, Split
Diana Jakšić, dipl. Jur., Polizeiverwaltung Split-Dalmatien

WAFFENRECHTLICHE ERLAUBNIS

Zusammenfassung

In der Arbeit werden die gesetzlichen Voraussetzungen für die Herausgabe der waffenrechtlichen Erlaubnis für eine natürliche oder juristische Person angeführt und geklärt, sowie das Verfahren der Wegnahme von Waffen, Munition und Waffenurkunden von einer natürlichen oder juristischen Person, die aufgehört hat, einige der vom Gesetz vorgeschriebenen Voraussetzungen zu erfüllen.

Neben den bestimmten Gesetzesinstituten wird auch die relevante, größtenteils unveröffentlichte Gerichtspraxis dargestellt. Die in einem Verwaltungsverfahren zur Herausgabe der Waffenbesitzkarte oder – wegnahme zuständige Körperschaft ist die Polizeistation, bzw. Polizeiverwaltung, je nach dem Wohnort oder Wohnsitz des Antragstellers. Die Antwort auf den Antrag ist ein Verwaltungsakt, über welchen in zweiter Instanz ein Beschwerdenausschuss entscheidet, der von der Regierung der Republik Kroatien ernannt wird.

Die Autoren sind der Meinung, dass der Besitz von Waffen gefährlich ist, und der Gesetzgeber absichtlich Folgendes vorgeschrieben hat: strenge Voraussetzungen für den Waffenbesitz und die Bestimmungen, die eine schnelle Reaktion der zuständigen Körperschaft ermöglichen, um Missbrauch von Waffen zu verhindern. Die in der Arbeit veröffentlichten statistischen Daten bestätigen, dass eine große Anzahl der Personen die Waffen gesetzmäßig besitzt, sowie dass eine bestimmte Anzahl der Personen die Voraussetzungen für die waffenrechtliche Erlaubnis nicht erfüllt, bzw. dass eine bestimmte Anzahl der Personen mit der Zeit die Voraussetzungen für Waffenbesitz zu erfüllen aufhört.

Schlüsselwörter: Waffen, die Waffenbesitzkarte, die Polizei, der Verwaltungsakt

PhD Candidate Blerton Sinani¹
Assistant-Professor at the Department of the Public Law
Faculty of Law of the South East European University, Tetovo

Pregledni znanstveni rad
UDK: 342.4
342.2

A CRITICAL-LEGAL OVERVIEW OF THE CONCEPT OF CONSTITUTION AS THE HIGHEST LEGAL-POLITICAL ACT OF THE STATE IN THE LIGHT OF CONSTITUTIONAL-JURIDICAL DOCTRINE

Abstract: *Constitution is a set of rules which governs a nation state. It is considered a government's antecedent because it gives legitimacy to the government and defines the powers under which a government may act. As such, the constitution sets constraints both to the powers which can be exercised and to the manner in which they may be exercised. Hence, the constitution defines the legality of power and that is the reason why it can be defined as a legal and political act. Two fundamental concepts (meanings) of the constitution represented in the constitutional legal theory are formal and material notion of the constitution. Author has focused on elaborating and explaining the constitution as a fundamental and a supreme legal-political act in general and on the comparison of the formal and material concept of the constitution in particular. The extent of the correspondence between these two concepts and their relation with the notions of written/unwritten and rigid/flexible constitution is also analyzed.*

Key words: constitution, formal concept of the constitution, material concept of the constitution, written and unwritten constitution, rigid and flexible constitution, contents relation between constitution in formal and material sense.

I. GENERAL CONSIDERATIONS

There are certain topics and issues that for a long time concern a human intellect and arouse its scientific curiosity and attention. Facing this challenge, in a front of every new scientific researcher stands the “Hamlet’s dilemma”, to write or not about the treatment of a particular theme, no matter how much it is already theoretically treated. Even if the topic is theoretically treated, it is never finished nor perfected. This kind of dilemma faced author of this article: accept or not the challenge of the theoretical-legal treatment of the constitution as a substantial juridical doctrinal concept, that in contemporary conditions and circumstances is not of any less interest and importance than earlier conceptions and issues in the constitutional legal theory. Although scholars have already analyzed and explored this issue, it will always be interesting because of the specific value and crucial social relevance of the constitution as a main fundamental legal and political act of the state.

¹ Ilindenska n.335, Tetovo, Republic of Macedonia. Phone: 00389 44 356 142;
Fax: 00389 44 356 000; Corresponding author: blerton.sinani@seeu.edu.mk